

Andrew N. Flood, Οι διάφορες μορφές αναρχικής οργάνωσης - Πλεονεκτήματα και μειονεκτήματα

Παραμένει ένα παλαιό κλισέ ότι οι αναρχικοί είναι ενάντια στην οργάνωση – ειδικά τα ΜΜΕ αγαπούν το να επισημαίνουν μια φανταστική αντίφαση μεταξύ του αναρχισμού και της οργάνωσης. Η πραγματικότητα είναι (μεταξύ άλλων) ότι ο αναρχισμός αποτελεί μια θεωρία της οργάνωσης. Το Α στον κύκλο που συχνά βλέπουμε ζωγραφισμένο με σπρέι στους τοίχους, αντιπροσωπεύει το Α του αναρχισμού μέσα στο Ο (τον κύκλο) της οργάνωσης.

Η σύγχυση αυτή ανακύπτει επειδή οι αναρχικοί επικρίνουν όλες τις μορφές οργάνωσης που λειτουργούν από την κορυφή προς τα κάτω και σε όλους μας αρκετά συχνά μας λένε ότι αυτές είναι οι μόνες μορφές οργάνωσης που μπορούν να υπάρξουν. Είτε με το αφεντικό στον εργασιακό χώρο είτε με τον πολιτικό στη βουλή, εκπαιδευόμαστε για να πιστέψουμε ότι αυτός είναι ο μόνος τρόπος ώστε να κάνουμε κάποια πράγματα.

Φυσικά, στις καθημερινές μας συναναστροφές μας με φίλους και συγγενείς δεν οργανώνουμε ποτέ τα πράγματα κατ' αυτό τον τρόπο. Μπορείτε να φανταστείτε την οργάνωση μιας βραδινής εξόδου όπου ένα άτομο διατάζει τον καθέναν να παραβρεθεί σε ένα ιδιαίτερο μπαρ ή σε έναν συγκεκριμένο κινηματογράφο;

Μορφές αναρχικής οργάνωσης

Δεν υπάρχει καμία παγιωμένη μορφή αναρχικής οργάνωσης. Υπάρχουν, μάλλον, διαφορετικές μορφές που χρησιμοποιούνται για διαφορετικούς λόγους. Αυτό που όλες αυτές οι μορφές έχουν κοινό είναι η επιθυμία του να αποφευχθεί η δημιουργία οποιασδήποτε ιεραρχίας, ενώ, συγχρόνως, να εξασφαλισθεί ότι οι οποιοσδήποτε ανάγκες που είναι να εκπληρωθούν θα εκπληρωθούν.

Άτυπη οργάνωση

Η απλούστερη μορφή οργάνωσης είναι η άτυπη μορφή, όπου μια μικρή ομάδα ανθρώπων θέλει να κάνει κάτι, το συζητά και έπειτα προχωρεί στην υλοποίησή του. Αυτό λειτουργεί αρκετά καλά για τα μικρής κλίμακας και μεμονωμένα σχέδια - ειδικότερα εάν υπάρχει κάποιος λόγος για τον οποίο δεν υπάρχει επιθυμία το σχέδιο αυτό να έρθει στη δημόσια προσοχή. Το άνοιγμα ενός εγκαταλειμμένου κτιρίου προκειμένου να καταληφθεί είναι ένα τέτοιο παράδειγμα.

Εντούτοις, δεν συνιστά και την καλύτερη μορφή οργάνωσης για την ανάμειξη αρκετού κόσμου, δηλαδή για εκατοντάδες ή ακόμα και χιλιάδες ανθρώπων ή την ανάμειξη νέων ανθρώπων, επειδή τα μέλη της υπάρχουσας ομάδας ανθρώπων γνωρίζουν ήδη ο ένας τον άλλο καλά και εκείνοι που δεν είναι στη βασική αυτή ομάδα των φίλων τείνουν να αποκλειστούν (τυχαία ή μη) από αρκετές διαδικασίες λήψης αποφάσεων λόγω του άτυπου αυτού χαρακτήρα. Αυτή η μορφή οργάνωσης ονομάζεται μερικές φορές ομάδα συγγένειας.

Το Δίκτυο

Η μορφή είναι χρήσιμη στην περίπτωση που μια μεγάλη ομάδα ανθρώπων ενδιαφέρεται για ένα κοινό πρόγραμμα και θέλει να είναι σε θέση να συμπεριλάβει όσο το δυνατόν γρηγορότερα περισσότερους ανθρώπους. Μπορεί να αποτελείται από μια συσπείρωση ομάδων συγγένειας και ομάδων που εργάζονται πάνω σε διάφορα σχέδια ή απλώς να αποτελείται από άτομα. Αποτελεί καλή μορφή οργάνωσης για μια διαμαρτυρία ή κάποιες εκδηλώσεις. Κατά τυπικό τρόπο, θα υπάρξουν μια ή περισσότερες συνελεύσεις που θα καθορίσουν και επαναπροσδιορίσουν ένα σύνολο στόχων και εξουσιοδοτήσεων και παράλληλα με αυτές, αρκετές υπο-ομάδες και άτομα θα εφαρμόσουν στην πράξη αυτές τις εξουσιοδοτήσεις ή θα κάνουν ό,τι χρειάζεται για να εκπληρωθούν οι στόχοι.

Εντούτοις, η ανοικτή φύση αυτής της μορφής οργάνωσης, διευκολύνει τη «διδόση» εχθρών, αντιπάλων και διαφόρων άλλων στο δίκτυο. Η έλλειψη σε κάθε τι, εκτός από μια απλή συμφωνία στις βασικές αρχές, σημαίνει ότι κατά τη διάρκεια του χρόνου οι όποιες διαφωνίες μέσα στο δίκτυο μπορούν να αναπτυχθούν τόσο, με αποτέλεσμα να το παραλύσουν ή/και να το αποτρέπουν από το να αναλάβει δράση. Στην Ιρλανδία τα τελευταία χρόνια σε τέτοιου είδους δίκτυα συμπεριλαμβάνονται το δίκτυο Dissent (Διαφωνία), το Dublin Grassroots Network (Δίκτυο Βάσης του Δουβλίνου) και το Grassroots Network Against the War (Δίκτυο Βάσης Ενάντια στον Πόλεμο).

Ομάδες συγκεκριμένων σχεδίων

Αυτές είναι χρήσιμες όταν θέλετε να επιτύχετε κάποιο μεμονωμένο μακροπρόθεσμο στόχο όπως το άνοιγμα ενός βιβλιοπωλείου, τη δημιουργία ενός indymedia ή τη στήριξη ενός κοινωνικού κέντρου όπου μέρος του στόχου είναι το να έρθουν νέοι άνθρωποι στο προσκήνιο. Στην Ιρλανδία το Seomra Spraoi είναι ένα τέτοιο παράδειγμα.

Προγραμματικές ομάδες

Αυτή είναι μια μορφή όπου οι άνθρωποι συσπειρώνονται γύρω από ένα συμφωνημένο λεπτομερές πρόγραμμα και συγκεκριμένες γραπτές θέσεις. Λόγω της συχνά αρκετά λεπτομερούς συμφωνίας μεταξύ των μελών είναι δυνατό να προέλθει μια μακρόχρονη οργάνωση που να οικοδομήσει αξιοσημείωτες δομές.

Επίσης, θα αποκτήσει ένα κύρος (καλό ή άσχημο) μεταξύ εκείνων που έρχονται σε επαφή μαζί της. Στο εσωτερικό επίπεδο πρέπει να δημιουργήσει ένα υψηλό επίπεδο εμπιστοσύνης και αμοιβαίας κατανόησης μεταξύ των μελών της, κάτι που επιτρέπει υψηλό επίπεδο αλληλεγγύης και αλληλοβοήθειας.

Το μέγιστο πλεονέκτημα μιας τέτοιας μορφής οργάνωσης είναι η δυνατότητά της να υφάνει ένα κοινό νήμα μεταξύ διαφόρων προγραμμάτων και αγώνων μέσω της συμμετοχής των μελών της σε αυτούς καθώς και μέσω ενός εντύπου που να παρέχει αυτή την πληροφόρηση σε αρκετό κόσμο.

Τα μειονεκτήματα αυτής της μορφής οργάνωσης είναι ότι απαιτείται ένα επίπεδο αφοσίωσης για κάποιον που θέλει να προσχωρήσει σ' αυτήν καθώς και αρκετό χρόνο για εσωτερικές συζητήσεις ώστε να επιτευχθούν οι συλλογικές συμφωνίες. Λόγω και των δύο αυτών χαρακτηριστικών, σπάνια θα είναι σε θέση να αναπτυχθεί πολύ γρήγορα χωρίς να απολέσει το σκοπό για τον οποίο δημιουργήθηκε. Το Workers Solidarity Movement (Κίνημα Εργατικής Αλληλεγγύης) είναι παράδειγμα μιας τέτοιας οργάνωσης, αλλά τα μέλη μας συμμετέχουν ταυτόχρονα και στις άλλες μορφές οργάνωσης που παρουσιάσαμε.

* Δημοσιεύτηκε αρχικά στο δελτίο του Workers Solidarity Movement «Workers Solidarity» («Εργατική Αλληλεγγύη») τεύχος 88, Σεπτέμβρη 2005. Ελληνική μετάφραση Ούτε Θεός - Ούτε Αφέντης», 27 Απρίλη 2008.